

POGOZDOVANJE

Učenci **3.c** Gimnazije Bežigrad smo se odločili, da bomo v akciji »**Jaz in mi za vas**« pogozdovali na območju Domžal, in sicer v Dobu pri Domžalah, natančneje v Parku Močilnik. Na omenjenem območju so bila namreč številna drevesa zaradi bolezni odstranjena. Naš namen je bil torej obnoviti nekoč bujen gozd. V ta namen smo se, povezali z Gozdarsko zvezo Slovenije, pod okriljem katere smo izvedli pogozditev. Sodelovanje je bilo sprva izziv, kajti prebiti smo se morali skozi birokratski zid, ki je močno upočasnil zadevo. Za organizacijo smo tako potrebovali cca. 1,5 meseca. Po tem pa se je proces pohitril. Zbrali smo 230 smrekovih sadik, ki smo jih dne 26. 11. 2023 tudi uspešno posadili.

Sadnja je enostavno opravilo, primerno za vse generacije. Običajno sadimo v paru. Udeležencem, ki smo se udeležili akcije pogozdovanja, pa so gozdarji pokazali pravilno sadnjo in nam svetovali pri njej.

KAJ JE POGOZDOVANJE?

Pogozdovanje je postopek sajenja dreves, ki se uporablja za obnovo, ohranjanje ali ustvarjanje gozdnih ekosistemov. Gre za načrtovano in trajnostno prakso, ki vključuje saditev dreves, obnavljanje gozdov po poseki, preprečevanje erozije tal, ohranjanje biotske raznovrstnosti ter zagotavljanje drugih ekosistemskih storitev. Pogozdovanje je ključno za trajnostno gospodarjenje z gozdovi, ki omogoča, da gozdni ekosistemi izpolnjujejo različne funkcije, kot so proizvodnja lesa, ohranjanje naravnih habitatov, varovanje vodnih virov in zmanjševanje vpliva podnebnih sprememb.

Vzroki, ki vodijo v povečanje potreb za pogozditev so:

Sečnja dreves: nepravilna ali pretirana sečnja dreves lahko privede do degradacije gozdnega okolja. Če se drevesa sekajo brez ustreznega načrtovanja in trajnostnega pristopa, lahko to vodi v izgubo biotske raznovrstnosti, erozijo tal, spremembo mikroklimatskih razmer ter vpliva na kakovost tal in vode.

Neustrezno kmetijsko gospodarjenje: pretirano izkoriščanje gozdnih območij za kmetijske namene, kot so pašniki ali poljedelstvo, lahko privede do degradacije gozdnih ekosistemov. Pogosto to vodi do izgube vegetacije, povečane erozije tal in sprememb v naravnem habitatu.

Urbanizacija: rastoče urbano prebivalstvo vodi v širjenje mest in infrastrukture, kar lahko povzroči izgubo gozdnih območij. Urbanizacija prav tako vpliva na fragmentacijo gozdnih habitatov, kar lahko škoduje populacijam rastlin in živali.

Požari: lahko povzročijo obsežno uničenje gozdov.

Invazivne rastline: invazivne rastlinske vrste lahko izpodrinejo domorodne rastline in preoblikujejo gozdne ekosisteme. To lahko vodi do izgube biotske raznovrstnosti in sprememb v strukturi ekosistema.

Omenjeni procesi imajo lahko resne posledice za okolje, vključno z izgubo habitata za številne vrste, spremembo mikroklimatskih razmer ter vplivom na vodne in talne vire. Zato je pomembno izvajati ukrepe za preprečevanje in obravnavo pogoždovalnih procesov, vključno

s trajnostnim gospodarjenjem z gozdovi, ohranjanjem naravnih habitatov in vzpostavitvijo ustreznih politik na področju rabe tal.

Ključni vidiki pogozdovanja:

1)Izbira drevesnih vrst:

Pri pogozdovanju je pomembno izbrati drevesne vrste, ki so primerne za določeno podnebje, tla in druge okoljske pogoje. Upoštevati je treba tudi cilje gozdarskega upravljanja, na primer pridobivanje lesa, ohranjanje naravnih habitatov ali izboljšanje kakovosti tal.

2)Sistematična sadnja in setev

Drevesa se lahko razmnožujejo s sadikami ali semeni. Pri saditvi se drevesa praviloma postavljajo v rednih vzorcih ali vzorcih, da se dosežejo optimalni prostorski razmiki in izkoristi svetlobni režim v gozdu.

3) Naravno obnavljanje

V nekaterih primerih se pogozdovanje zgodi naravno, brez človeške intervencije. Semena tako lahko razširjajo živali, veter, potoki, reke itd. Naravno obnavljanje je nujno po požarih, vetrolomih, žledu ...

4)Trajnostno gospodarjenje

Pogozdovanje je tesno povezano z načeli trajnostnega gospodarjenja z gozdovi. To vključuje skrbno ravnanje z gozdnimi viri, ohranjanje biotske raznovrstnosti, zaščito vodnih virov in omejevanje vpliva na okolje.

5)Erozija tal

Pogozdovanje je ključno tudi pri preprečevanju erozije tal, saj drevesa pomagajo ohranjati strukturo tal.

6)Monitoring in upravljanje

Redno spremljanje gozdov je ključnega pomena za učinkovito upravljanje pogozdovanja. To vključuje spremljanje rasti dreves, spreminjanje habitatov, nadzorovanje bolezni in škodljivcev ter prilagajanje upravljanja glede na spremembe v okolju.

Vloga lokalnega prebivalstva

Vključevanje lokalnega prebivalstva in skupnosti je ključnega pomena pri uspešnem pogozdovanju. Sodelovanje z lokalnimi skupnostmi, zagotavljanje njihovega vključevanja v odločitvene procese in zagotavljanje ekonomske koristi so pomembni vidiki trajnostnega pogozdovanja.

Pogozdovanje je kompleksen in večplasten proces, ki zahteva celovit pristop ter upoštevanje ekoloških, socialnih in ekonomskih vidikov. Z ustrezno načrtovanim in izvedenim pogozdovanjem lahko ohranjamo in izboljšujemo kakovost gozdov ter njihove raznolike ekosistemske storitve.

V zaključek naj strnemo še nekaj vtisov, ki so se nam porodili ob pogozdovanju:

»Kljub mrazu smo se imeli fino in še naredili smo nekaj dobrega za naravo.« Zara

»Predhodna drevesa so bila odstranjena zaradi bolezni. Z našim delom, pomočjo, pa se bo ta rana zacelila še hitreje.« Vid

» Fajn je blo, ker smo se loh vmes pogovarjal in glasbo poslušal.« Klara

»Mrzlo, ampak smo se pogrel s »cukranim« čajem.« Nejc

Upamo in želimo si, da smo s svojim skromnim prispevkom v akciji »Jaz in mi za vas« naredili nekaj, kar bo pripomoglo k boljšemu in bolj zdravemu svetu. Katastrofalni požari ter bolezni dreves so namreč dodobra uničili gozdno floro. Želimo si, da bo Slovenija s svojimi gozdovi zopet polno zadihala in da bodo naši gozdovi tudi naša trajno zelena oaza. Tako lahko strnemo, da nismo pogozdovali le mi za vas, temveč smo pomagali obnoviti gozd mi za vse nas.

Slikovni viri:

<https://365.rtvsl.si/arhiv/biotopi/174942836>

http://www.zgs.si/obmocne_enote/sezana/pogozdovanje_in_pozari/index.html

<https://skupaizakras.si/>

<https://old.delo.si/novice/okolje/pogozdovanje-za-povezanost-z-okoljem.html>